

İLİŞKİ-ODAKLI OBSESİF KOMPULSİF ENVANTERİ VE PARTNER-ODAKLI OBSESİF KOMPULSİF SEMPTOM ENVANTERİ'NİN TÜRKÇE VERSİYONLARININ PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİ

Merve Yılmaz¹, Cemile Ekin Eremsoy²

¹Doğuş Üniversitesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul

²Gölge Psikolojik Danışmanlık, İstanbul

Pek çok araştırma Obsesif Kompulsif Bozukluğun (OKB) mesleki, sosyal ve kişiler arası işlevleri etkilediğini belirtmesine rağmen, az sayıda çalışma OKB'nin romantik/yakın ilişkilere olan etkisini incelemiştir. Bu yüzden ilişki odaklı obsesif kompulsif semptomları OKB literatüründe yeni araştırılan bir konudur. İlişki Obsesyon Kompulsif Envanteri (İÖKE; Doron, Derby, Szepsenwol, & Talmor, 2012a) ve Partnere İlişkin Obsesyon Kompulsif Semptom Envanteri (PİÖKSE; Doron, Derby, Szepsenwol, & Talmor, 2012b) ilişkin kendisine ya da partnere ilişkin olan obsesyon (örneğin, şüphe ve endişe), kompulsif ya da nötrleme davranışlarının (örneğin, kontrol etme ve karşılaştırma yapma) derecesini ölçmek için kullanılmaktadır. Bu iki ölçek bahsedilen değişkenlerin İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Bozukluğu'nda (İOKB) karşılıklı olarak nasıl bir rol oynadığını da incelemektedir (Doron, Derby, & Szepsenwol, 2014). Bu çalışmanın amacı, bu ölçekleri ülkemize uyarlamak ve Türkçe versiyonlarının psikometrik özelliklerini incelemektir.

Araştırma örneklemini çoğunun üniversite öğrencisi olduğu 426 Türk genç yetişkinden oluşmaktadır. Katılımcılar depresyon, kaygı, öz-güven, ilişki doyumu, ilişki ambivalansı, güvensiz bağlanma çeşitleri ve OKB semptomları ve inanç belirtilerini değerlendiren ölçüm araçlarından oluşan ölçek setini doldurmuşlardır. İÖKE'nin ve PİÖKSE'nin geçerlik ve güvenilirlik analizleri doğrulayıcı faktör analizleri, iç tutarlılık analizleri ve diğer ilişkili ölçeklerle olan korelasyonlarına dayanılarak incelenmiştir.

Ölçeklerin Türkçe versiyonlarının psikometrik özelliklerine dair sonuçları ölçeklerin ülkemizde tatminkâr düzeyde geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu çalışma ile İÖKE ve PİÖKSE'nin ülkemizde yapılacak araştırmalar için geçerli ve güvenilir birer ölçüm aracı olduğu kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: ilişki odaklı obsesif kompulsif bozukluk, obsesif kompulsif bozukluk, partner, psikometrik özellikler, romantik ilişkiler, yakın ilişkiler

Kaynakça: Doron, G., Derby, D. S., Szepsenwol, O., & Talmor, D. (2012a). Tainted love: Exploring relationship-centered obsessive compulsive symptoms in two non-clinical cohorts. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 1(1), 16-24. Doron, G., Derby, D. S., Szepsenwol, O., & Talmor, D. (2012b). Flaws and all: Exploring partner-focused obsessive-compulsive symptoms. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 1(4), 234-243. Doron, G., Derby, D. S., & Szepsenwol, O. (2014). Relationship obsessive compulsive disorder (ROCD): A conceptual framework. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 3(2), 169-180.

[Özet:0205]

SOSYALLİK: TEMEL BİLİŞSEL BİR İŞLEV

Tevfik Alıcı, Deniz Bilger, Burcu Alkan
Uludağ Üniversitesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, Bursa

İnsan bilisini diğer canlıların bilisinden ayıran en temel özellik insan dili ve kültürüdür (Tomasello, 2014). İnsanın sosyal ve kültürel becerileriyle birlikte evrildiği düşünülmeyle birlikte (Cosmides ve Tooby, 1992), insan bilisinin sosyal bir işleyişe sahip olduğunu göstermek araştırmacılar için hâlâ zor bir görev olarak durmaktadır. Bu çalışmanın amacı sosyal bir ortamda bulunmanın başlı başına bilişsel bir yük olup kaynak gerektirdiğini göstermektir.

Katılımcılar bir bellek deneyine katılacaklarını düşünerek laboratuvara gelmişlerdir. Katılımcılardan deney öncesi bazı demografik bilgilerine ilişkin soruları bilgisayar ekranında yanıtlamaları istenmiştir. Bir gruba soruların bir araştırma görevlisi tarafından çevrimiçi iletişim yoluyla gönderileceği, diğer gruba ise soruların bilgisayar